

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

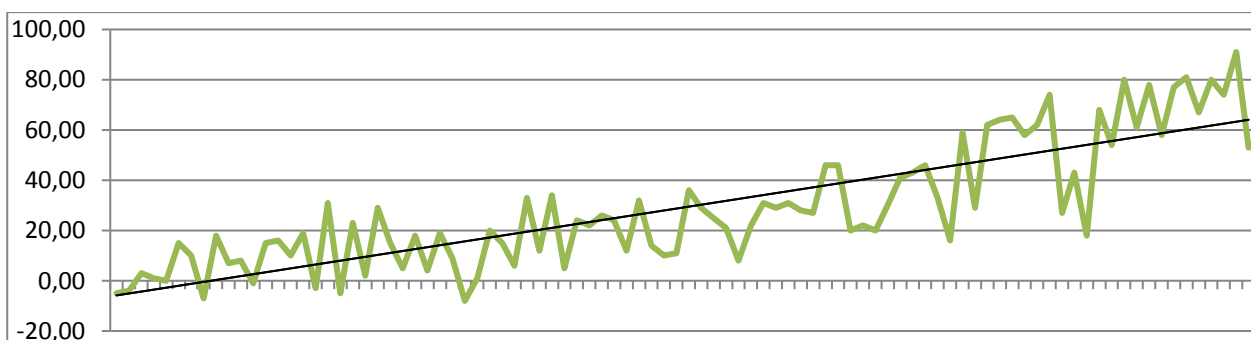
Betreft: bijsturing herverdeling van de provisie vluchtelingenproblematiek voor het beleidsveld Wonen

1. IMPACT VAN DE VLUCHTELINGENSTROOM OP DE HUURSUBSIDIE

De erkende vluchtelingen kunnen een recht openen op de federale installatiepremie. Van daaruit ontstaat tevens een toeganggrond voor de Vlaamse huursubsidie.

Teneinde na te gaan wat de impact op de huursubsidie is van het doorstromen van erkende vluchtelingen naar de federale installatiepremie, werd het gemiddeld wekelijks aantal aanvragen voor de huursubsidie op die basis tijdens de tweede jaarhelft van 2014 als referentiepunt genomen. Er was toen sprake van wekelijks gemiddeld 41,77 aanvragen huursubsidie in die zin, waarvan 30,31 door huurders van vreemde origine.

Er is een monitoring opgezet waarbij het wekelijks aantal aanvragen huursubsidie dat vanaf 2015 is ingediend op basis van een federale installatiepremie door de huurders van vreemde origine, wordt afgezet tegen de referentiewaarde van 30,31. De instroom in 2015 en tot en met oktober 2016 kan ondertussen volledig in kaart worden gebracht en wordt weergegeven in onderstaande grafiek. Een waarde boven de horizontale aslijn duidt op een groter aantal aanvragen dan de referentiewaarde.

Het maandelijks aantal geregistreerde asielzoekers volgens cijfers van het CGVS is al sinds februari 2016 opnieuw gedaald tot een 'normaal' niveau (tussen 1.000 en 1.500). Het aantal erkenningen blijft daarentegen op een hoog niveau. Ook in aanvragen huursubsidie kan worden vastgesteld dat er volop een vertragingseffect speelt. Het aantal aanvragen

ingediend op basis van een federale installatiepremie door huurders van vreemde origine is stelselmatig blijven stijgen.

Het wekelijks gemiddeld aantal aanvragen voor een huursubsidie op basis van een federale installatiepremie door huurders van vreemde origine, evolueerde als volgt:

2014 2 ^e helft	30,31
2015 1 ^e helft	38,80
2015 2 ^e helft	47,44
2016 1 ^e helft	67,52
2016 2 ^e helft (t.e.m. oktober)	93,76

Overheen heel 2016 (t.e.m. oktober) ligt het gemiddelde op 78,14. Ter vergelijking: bij de inschatting in maart 2016 van de budgettaire impact van de asielcrisis op de huursubsidie werd uitgegaan van een gemiddelde van 65 aanvragen per week in de eerste jaarhelft 2016, en 70 in de tweede jaarhelft.

2. BUDGETTAIRE RAMING

Op basis van wat voorafgaat stellen wij de gemiddelde wekelijkse instroom van 67,50 aanvragen van ex-dakloze vreemdelingen met installatiepremie bij naar 78 overheen heel 2016.

Ten opzichte van een gemiddelde wekelijkse instroom van 29,59 overheen 2014 is er dan in 2016 sprake van een instroom van 4.056 aanvragen, of 2.517 extra ten opzichte van 2014.

Gekoppeld aan een goedkeuringspercentage van 52% (van toepassing binnen deze categorie van aanvragen) leidt dit in 2016 tot 2.100 goedgekeurde aanvragen, wat 1.386 in meer is ten opzichte van 2014.

	Aanvragen/week	Aanvragen/jaar	Goedkeuringen/jaar	Extra
Instroom 2014	29,59	1539	714	
Instroom 2015	43,12	2242	1041	326
Instroom 2016	78	4056	2100	1386

Rekening houdend met een gemiddeld maandelijkse huursubsidie van 142,85 in 2015 en 145,94 in 2016, is de budgettaire impact dan als volgt (op de meerkost die haar origine vindt in 2015 is een uitstroom van 15% in rekening gebracht voor het budget 2016):

Meerkost asiel	Op budget 2015	Op budget 2016
Origine 2015	€ 557.696,32	€ 472.699,82
Origine 2016		€ 2.418.085,30
Totaal	€ 557.696,32	€ 2.890.785,12

In concreto zijn de originebedragen in bovenstaande tabel als volgt berekend:

- Voor wat betreft 2015: $326 * 142,85 * 11,96$
- Voor wat betreft 2016: $1.386 * 145,94 * 11,96$

11,96 stemt daarbij overeen met het gemiddeld aantal maanden huursubsidie dat een gerechtigde in het eerste uitbetalingsjaar ontvangt. Deze waarde houdt rekening met het feit dat goedkeuringen gespreid overheen het jaar gebeuren en dat een gerechtigde bij een eerste uitbetaling, gelet op het ontstaansrecht vanaf de startdatum van het huurcontract, gemiddeld meteen 6,5 maanden huursubsidie ontvangt. Visueel kan dit als volgt worden weergegeven:

		Jaar goedkeuring												
		2016												
		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
S t a r t	2 0 1 5	jul	0,5											
		aug	1	0,5										
		sep	1	1	0,5									
		okt	1	1	1	0,5								
		nov	1	1	1	1	0,5							
		dec	1	1	1	1	1	0,5						
h u u r c o n t r a c t	2 0 1 6	jan	1	1	1	1	1	1	0,5					
		feb	1	1	1	1	1	1	1	0,5				
		mrt	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5			
		apr	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5		
		mei	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	
		jun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5
		jul	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		aug	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		sep	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		okt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		nov	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		dec	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal aantal maanden		17	16,5	15,5	14,5	13,5	12,5	11,5	10,5	9,5	8,5	7,5	6,5	
Gemiddeld aantal maanden		11,95833												

Momenteel is reeds 2.520 k-euro overgeheveld naar de huursubsidiekredieten vanuit de provisie voor de vluchtelingenproblematiek ingeschreven enveloppe. Er werd daarom een extra overheveling van 400 k-euro gevraagd.

Op 24 november werd negatief advies door de Inspectie van Financiën gegeven . In replek op dat negatief advies werd een aanvullende berekening aan de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting voorgelegd waarin de initiële vraag naar 200 keuro werd herleid.

Daarin speelden drie elementen een rol:

- De monitoring van de instroom van aanvragen huursubsidie van ex-daklozen filterde enkel op Belg – niet-Belg. Elke ex-dakloze met vreemde nationaliteit werd daardoor opgenomen in de cijfers
- Bij gebrek aan nationaliteitsgegevens bij aanvragen voorafgaand aan 1 mei 2014 werd aangenomen dat de situatie mei – december 2014 nog als een pré-crisissituatie kon beschouwd worden
- Het onvolledig in rekening nemen van de retroactieve werking van de huursubsidie. Uit een vergelijking tussen goedkeuringsdatum van de aanvraag en startdatum van het huurcontract hebben wij de gemiddelde retroactieve werking van de huursubsidie afgeleid: deze werd aangenomen op 6,5 maanden.

De berekeningswijze is naar aanleiding van het ongunstig advies IF (ref.: KDW/MVW/16/0170, d.d. 24 nov 2016) verder verfijnd. Heden wordt 2013 als referentieperiode gebruikt in plaats van de initieel gehanteerde referentieperiode 2014.

De discussie vindt zijn oorzaak in het gebrek aan nationaliteitsgegevens bij aanvragen voorafgaand aan 1 mei 2014. Om die reden werd aangenomen dat de situatie mei – december 2014 nog als een pré-crisissituatie kon beschouwd worden. De Inspectie van Financiën stelde de beginsituatie in vraag. Om een antwoord te kunnen bieden op de bedenking van IF werd ondertussen door Wonen-Vlaanderen de filtering in de monitoring bijgesteld zodat alle EU-landen geweerd worden en enkel die nationaliteiten opgehaald worden die kunnen beschouwd worden als risicogebied.

Deze correctie heeft volgende impact op de aangeleverde cijfergegevens met betrekking tot het wekelijks gemiddeld aantal aanvragen huursubsidie vanuit de doelgroep:

	Initieel wekelijks gemiddelde	Bijgesteld wekelijks gemiddelde
mei – juni 2014	28,88	26,88
2 ^e semester 2014	30,31	27,35
1 ^e semester 2015	38,80	35,20
2 ^e semester 2015	47,44	41,72
1 ^e semester 2016	67,48	62,44
juli – november 2016	92,90	86,90

Overheen mei-december 2014 werden in totaal 940 aanvragen (27,24 weekgemiddelde) vanuit dakloosheid ingediend door de asielcrisisgroep, dit op een totaal aantal aanvragen vanuit dakloosheid van 1.448. Het wekelijks gemiddelde van de totale groep ex-daklozen in deze periode, inclusief de niet-asielcrisisnationaliteiten bedraagt 41,96. De niet-asielcrisisgroep neemt een wekelijks gemiddelde van 14,72 voor haar rekening. Doen wij dezelfde oefening voor 2016, dan scoort de niet-asielcrisisgroep daar 19,29.

Tussen 2014 en 2016 stijgt de asielcrisisgroep van 27,24 naar 73,61. De niet-asielcrisisgroep stijgt van 14,72 naar 19,29. De toename in aantal aanvragen is duidelijk uit hoofde van de asielcrisisgroep. Om na te gaan in hoeverre het in de periode mei-december 2014 gemeten gemiddelde van ex-daklozen uit de asielcrisisgroep al niet beïnvloed werd door instroom van asielzoekers, werd nagegaan wat het wekelijks gemiddeld aantal aanvragen ex-daklozen was in 2013. Zoals vermeld werd in die periode de nationaliteit van de aanvragers nog niet bijgehouden in de toepassing. Daardoor kan het onderscheid niet gemaakt worden tussen daklozen uit de asielcrisisgroep en anderen. Wat wel mogelijk is, is na te gaan wat het gemiddeld aantal aanvragen ex-daklozen was in 2013 in het oude huursubsidiestelsel. In 2013 werden 1.547 aanvragen vanuit dakloosheid ingediend, ongeacht de nationaliteit van de aanvrager. Het wekelijks gemiddelde bedraagt in dit jaar 29,75.

Dit brengt ons tot de vaststelling dat zelfs het bijgestelde gemiddelde van 27,24 uit mei-december 2014 niet representatief is voor de periode pre-asielcrisis. Immers: het gemiddelde van 29,75 uit 2013 dekt zowel de asielcrisis- als de niet-asielcrisisgroep. Op basis van de vaststelling dat er in 2014 gemiddeld bijna evenveel ex-dakloze asielzoekers een aanvraag indienden dan het gemiddelde in 2013 over alle ex-daklozen heen, leidt tot de conclusie dat minstens wekelijks 12 aanvragen vanuit dakloosheid werden ingediend door de niet-asielcrisisgroep. Tussen de tweede helft 2014 en 2016 evolueerde dit gemiddelde van 14,72

naar 19,29. De stijging in aantal aanvragen zit duidelijk niet in deze groep. Aangezien de begrotingsinstructies BA 2016 voorschrijven dat bij de verantwoording van constant beleid moet rekening worden gehouden met de periode 2012 – 2014 is het meer aangewezen om 2013 mee in beeld te brengen voor het bepalen van het wekelijks gemiddelde. Daarom wordt het totaal gemiddelde van 29,75 ex-dakloze aanvragen met 12 (niet asielzoekers) gecorrigeerd en dus 17,75 weerhouden als weekgemiddelde dat representatief is voor de asielcrisisnationaliteiten in de periode pre-asielcrisis.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Met dit ontwerp van besluit wordt het provisionele krediet ingeschreven onder begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR (basisallocatie 1CB028) verdeeld voor een totaal bedrag van 200 Keuro VAK en VEK.

Het begrotingsakkoord is verleend op 22 december 2016.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggende ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorliggende ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister van Bestuurszaken niet vereist is.

Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering keurt het als bijlage toegevoegde ontwerp van herverdelingsbesluit goed.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van binnenlands bestuur, inburgering, wonen, gelijke kansen en armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS